

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет
Кафедра соціології

Затверджено

На засіданні кафедри соціології
історичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри _____

д.с.н., проф. Пачковський Ю.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни
«Виробнича практика»,
що викладається в межах ОПП Бізнес-соціологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 054 Соціологія

Львів 2023

Назва курсу	Виробнича практика
Адреса викладання курсу	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра соціології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності Викладачі курсу	05 Соціальні та поведінкові науки; 054 Соціологія Химович Оксана Степанівна, к. с. н., доцент кафедри соціології
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: o.khymovych@gmail.com , oksana.khymovych@lnu.edu.ua Сторінка викладача: https://clio.lnu.edu.ua/employee/hymovych-o-s Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 318
Консультації по курсу відбуваються	Консультації (офлайн або онлайн) за попередньою домовленістю. Також можливі онлайн консультації через засоби віддаленого відео- й аудіозв'язку та емейлінг на електронну адресу викладача.
Сторінка курсу	https://clio.lnu.edu.ua/course/vyrobnycha-praktyka-2
Інформація про курс	Виробнича практика є нормативним компонентом освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Бізнес-соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», яка проводиться у <u>8 семестрі</u> в <u>обсязі 4,5 кредити</u> за Європейською Кредитною Трансферною Системою (ECTS).
Коротка анотація курсу	Виробнича практика у 8 семестрі є обов'язковою складовою процесу підготовки студентів освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю «соціологія» 054. Виробничу практику студенти 4 року бакалаврату проходять у наступних установах: Український центр вивчення громадської думки, ТзОВ Соціологічна агенція «ФАМА», Центр моніторингу ЛНУ, БФ Мріємо та Діємо, ГО Право на Захист, ШПОР «Ладосвіт», відповідним призначенням керівниками практик представників цих організацій. Для забезпечення практики студенти закріплюються за кафедрою соціологія, історичного факультету. Зміст виробничої практики. Під час проходження практики студенти-практиканти мають: <ul style="list-style-type: none"> - ознайомитись зі структурою та основними напрямками діяльності установи-базису практики, - методологією та результатами проведених досліджень; - відпрацювати навички складання робочого плану та програми соціологічного/соціального дослідження, - розробки інструментарію дослідження; закріпити навички застосування методів збору кількісної та якісної соціальної інформації, її обробки та аналізу;

Додаткова

1. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. 5-е вид. Київ: Видавничий дім “Професіонал”. 2008. 240 с.
2. Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. Київ: Інститут соціології НАН України. 2022. 405 с.
3. Нікініта Т. Співвідношення понять «надійність» та «валідність». Український соціум. 2009. 4(31). С.25-32.
4. Паніотто В. Майбутнє методів соціологічних досліджень. Соціологія майбутнього і майбутнє соціології в XXI столітті. Матеріали XII Міжнародних соціологічних читань пам'яті Наталії Паніної та Мирослава Поповича. За наук. ред. Є.І. Головахи та О.О. Максименко. Київ: Інститут соціології НАН України, 2019. С. 49-65.
5. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. - Морра Імас Л.Дж., Піст Р.К.-К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015.- 580 с.
6. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. -К.: Основи, 2000.- 671 с. 3. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. -К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. -176 с.
7. Chanfrault-Duchet, Marie-Francoise. “Narrative Structures, Social Models, and Symbolic Representation in the Life Story.” Berger Gluck, Sherna; Daphne Patai, eds. Women’s Words. The Feminist Practice of Oral History. (New York, London: Routledge, 1991): 77-91
8. Edwards, Rosalind; Jane Ribbens. “Living on the Edges: Public Knowledge, Private Lives, Personal Experience.” Ribbens, Jane; Rosalind Edwards, eds. Feminist Dilemmas in Qualitative Research. Public Knowledge and Private Lives. (London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications Ltd., 1998): 1-23.
9. Finch, Janet. “It’s Great to Have Someone to Talk to”: Ethics and Politics of Interviewing Women.” Hammersley, Martyn, ed. Social Research: Philosophy, Politics, and Practice. (London: SAGE Pbls., 1992): 166-179

Інтернет-джерела

1. Інтернетові ресурси для соціологів (The Wadsworth Sociology Resource Center): <http://sociology.wadsworth.com/>
2. Домашня сторінка інтернетового журналу “Sociological Research Online”: <http://www.socresonline.org.uk/>
3. Бібліографія публікацій про комп'ютерні програми для обробки “текстів”: <http://caqdas.soc.surrey.ac.uk/biblio.htm>
4. Аналітичний центр Cedos. URL: <https://cedos.org.ua/>
5. Європейське соціальне дослідження (European social survey) URL: <https://www.europeansocialsurvey.org>

	<p>6. Інститут соціології НАН України. URL: https://i-soc.com.ua/</p> <p>7.Київський міжнародний інститут соціології. URL: https://www.kiis.com.ua/</p> <p>8.Науково-дослідна інфраструктурна установа для соціальних наук GESIS URL: https://www.gesis.org/en/eurobarometer-data-service/search-data-access/data-access</p> <p>9.Національне дослідження у США General Social Survey (GSS) - URL:https://gss.norc.org/About-The-GSS</p> <p>10.Незалежний дослідницький цент «Соціоінформ». URL: https://socioinform.com/</p> <p>11. Соціологічна група «Рейтинг». URL: https://ratinggroup.ua/</p> <p>12.Українська соціологічна платформа URL: http://www.usp.biz.ua/?cat=2</p> <p>13.Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/</p> <p>14.Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: https://dif.org.ua/</p> <p>15. Центр міської історії. URL: https://www.lvivcenter.org/</p> <p>16.Центр стратегічного планування і розвитку Львова «Інститут міста». URL: https://city institute.org/</p> <p>17. Info Sapiens. URL: https://www.sapiens.com.ua/</p> <p>18. Kantar TNS URL: https://panel.kantar.com.ua/</p> <p>19. New Image Marketing Group. URL: https://newimage.org.ua/</p>
<p>Обсяг курсу</p> <p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Загальний обсяг навчальної практики 135 академічних годин</p> <p>У результаті успішного проходження виробничої практики студент(ка) набуде загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності, що сприятимуть формуванню відповідних результатів навчання:</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i></p> <p>СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів</p> <p>СК05. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження</p> <p>СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації</p> <p>СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефаківців</p>

	<p>СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога</p> <p>СК09. Здатність розуміти специфіку функціонування сучасного суспільства у розрізі його базових галузей і суб'єктів, а також надавати фахове пояснення щодо прикладних аспектів суспільної життєдіяльності.</p> <p>СК12. Здатність виявляти, діагностувати та аналізувати соціальні проблеми, а також розробляти проекти для їх вирішення у прикладному форматі.</p> <p><i>Результати навчання:</i></p> <p>РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.</p> <p>РН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження</p> <p>РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів</p> <p>РН11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців</p> <p>РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</p> <p>РН13. Розуміти специфіку функціонування сучасного суспільства у розрізі його базових галузей і суб'єктів, а також надавати фахове пояснення щодо прикладних аспектів суспільної життєдіяльності.</p> <p>РН16. Дотримуватися режиму роботи і відпочинку, підтримувати працездатність та здоровий спосіб життя; демонструвати та застосовувати знання з безпеки та охорони праці, дотримуватись правових норм і галузевих регламентуючих нормативів з охорони праці.</p> <p>Ключові слова соціологічне дослідження, програма соціологічного дослідження, емпірична база, кількісні методи дослідження, якісні методи дослідження, анкетування, звіт, інструктаж.</p>
Формат курсу	Змішаний
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»**
Підсумковий контроль Пререквізити	<p>Диференційований залік в кінці семестру</p> <p>Для успішного виконання вимог практики студенти потребують базових знань таких навчальних дисциплін, як «Кількісні соціологічні дослідження», «Якісні соціологічні дослідження», «Методологія та проектування соціологічного дослідження» достатніх для сприйняття категоріального апарату.</p>
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись	Консультації з керівником навчальної практики та керівником/працівником соціологічної агенції чи установи в якій студенти проходять практику, самостійна робота, виконання

<p>під час викладання курсу</p>	<p>індивідуального завдання (збір емпіричної бази в межах соціологічного дослідження до якого долучені студенти), підготовка звіту з навчальної практики, презентації результатів виконуваного завдання (захист звіту навчальної практики)</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>комп'ютери з доступом до Інтернету, особисті гаджети</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Всі завдання, які виконує студент-практикант, підлягають диференційованій оцінці з боку викладача, який здійснює керівництво практикою від кафедри та від Замовника дослідження. Оцінки вносяться в щоденник практики викладачем-керівником практики від кафедри. Кінцева узагальнююча оцінка виставляється комісією із захисту практики та затверджується керівником практики від кафедри . В узагальнюючій оцінці враховується рівень виконання студентом завдань практики та зміст звітних документів і їх відповідність встановленим нормативам. Для цього:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студенти готують звіти з практики не пізніше за два-три дні до призначеної дати захисту, погоджують їх з керівниками; - звіт щодо практики захищається на засіданні кафедри: під час захисту звіту студент має охарактеризувати особисто виконану роботу, критично оцінити здобуті навички, запропонувати і довести обґрунтованість та доцільність своїх пропозицій щодо її вдосконалення; - при оцінці підсумків роботи студента-практиканта кафедра бере до уваги зміст, хід його захисту та відгук керівника; оцінка за практику за кредитно-модульною системою вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та до залікової книжки студента за підписом керівника практики (система оцінювання доводиться до відома студентів на початку практики її керівниками); - студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, підтверджених документально, може бути надано право її повторного проходження за індивідуальним графіком з фінансуванням всіх витрат на її організацію та проведення фізичними чи юридичними особами за окремим кошторисом; - за загальними підсумками практики кожною кафедрою, факультет подає до навчальної частини університету письмовий звіт за встановленою формою. <p>При оцінюванні письмового звіту студентів-практикантів враховуються: -</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильність формулювань та відповідність теоретичним вимогам; - стиль викладення (логічність та наукова відповідність); - охайність оформлення звіту; - присутність на засіданні комісії із захисту практики. <p>Диференційована оцінка за практику виставляється за результатами виконання програми практики та індивідуальних завдань, особисто виконаних студентом під час практики.</p>

Результати практичної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою, враховуючи бали за всі різновиди робіт, а також за звіт з практики та його захист на кафедрі.

Оцінка роботи практиканта на Практиці включає бали за такі види робіт:

-відвідування запланованих зустрічей з керівником та

Замовником – 10 балів;

- ефективність роботи на базі практики – 80 балів;

- поточне звітування про роботу (- якість письмового звіту про проходження практики) – 10 балів.

Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися **принципів академічної доброчесності**, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка»

[http://lnu.edu.ua/wp-](http://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf)

[content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf](http://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf)

будь-яке використання плагіату автоматично дає підстави для негативної оцінки для студента, який у випадку доведення його академічної недоброчесності автоматично отримує талон №2.

Питання до екзамену

Форма звітності навчальної практики – диференційований залік, який, крім безпосередньо запланованого завдання (робота в полі), передбачає написання та захист звіту з навчальної практики.

Індивідуальні звіти студентів-практикантів є основним звітним документом студента-практиканта. На основі усного звіту та письмового індивідуального звіту затверджується загальна оцінка за практику. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента про проходження практики - письмовий звіт. Письмовий звіт разом з іншими документами подається на рецензування науковому керівникові практики від кафедри.

У звіті мають бути відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки та пропозиції. Індивідуальний звіт містить:

- щоденник, що фіксує всі форми роботи конкретного студента під час практики;

- індивідуальний звіт з описом процесу проходження практики, з означенням особисто здобутих навичок та вмінь;

- рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення практики;

- відгук керівника практики.

Структура звіту.

1. Інформаційна частина (1-2 сторінки):

	<ul style="list-style-type: none"> - в якій/их інституції/ях, протягом якого періоду проходив/ла практику; - в якому/их проекті/ах брав/ла участь (назва проекту, науковий керівник); - у відповідності до обов'язків... виконано наступну роботу: ... в обов'язку... (представляється перелік усіх виконаних робіт). <p>2. Описово-аналітична частина (6-7 сторінок):</p> <ul style="list-style-type: none"> - короткий опис методології та методик проектів, в яких студент/ка брав/ла участь. - більш детальний аналітичний опис виконаних робіт в межах кожної з інституцій, в межах кожного з проектів, в яких взято участь. <p>3. Висновки та рекомендації (1-2 сторінки):</p> <ul style="list-style-type: none"> - опис здобутих знань та вмінь, зауваження та рекомендації щодо покращення умов для проходження подібної практики іншими студентами у майбутньому. <p>4. Використані джерела (у відповідності до встановлених стандартів).</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

Додаток. Схема курсу «Виробнича практика»

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
	<p><i>Підготовка до проведення навчальної практики.</i></p> <p>Проведення інструктажу з навчальної практики, ознайомлення з програмою практики</p> <p>Проведення інструктажу з техніки безпеки</p> <p>Підготовка необхідної документації</p>	Ознайомче заняття	Базова: 1-5 Додаткова: 1-9 Інформаційні ресурси: 1-19	Консультавання з керівником навчальної практики	До початку навчальної практики
1 / 45	<p><i>Збір та формування емпіричної бази даних в межах баз практики</i></p> <p>Збір матеріалів відповідно до визначених вимог</p>	Самостійна робота, виконання завдання баз практики	Базова: 1-5 Додаткова: 1-9 Інформаційні ресурси: 1-19	Робота на базі практик Консультавання з керівником навчальної практики та керівником від баз практик	1-й тиждень
2 / 45	<p><i>Збір та формування емпіричної бази даних в межах баз практики</i></p> <p>Збір матеріалів відповідно до визначених вимог</p>	Самостійна робота, виконання завдання баз практики	Базова: 1-5 Додаткова: 1-9 Інформаційні ресурси: 1-19	Робота на базі практик Консультавання з керівником навчальної практики та керівником від баз практик	2-й тиждень

3 / 45	<i>Збір та формування емпіричної бази даних в межах баз практики</i> Збір матеріалів відповідно до визначених вимог	Самостійна робота, виконання завдання баз практики	Базова: 1-5 Додаткова: 1-9 Інформаційні ресурси: 1-19	Робота на базі практик Консультування з керівником навчальної практики та керівником від баз практик	3-й тиждень
	<i>Написання звіту з навчальної практики</i>	Самостійна робота, виконання індивідуального завдання	Базова: 1-5 Додаткова: 1-9 Інформаційні ресурси: 1-19	Написання звіту відповідно до визначених вимог	Після завершення навчальної практики
	<i>Захист звіту з навчальної практики</i>	Самостійна робота	Базова: 1-5 Додаткова: 1-9 Інформаційні ресурси: 1-19	Підготовка до захисту звіту з навчальної практики	Після завершення навчальної практики
Разом 135 год.				135 год.	